

ממ:

אלו עוברין פרק שלישי פסחים

מסורת הש"ס

עין משפט
גד מצוה

גב א מיי שס הל' נב
טושיע סס פ"ו:
גב ג מיי פ"ה מהל'
עבוד הללג ב מתנ
לאחר רד טור שיע ח"מ
סוק לר ספי"ג ח'
גד ג מיי פ"ה מהל'
נחלת הללג ו מתנ
עשן לו טושיע ח"מ פ'
לר ספי"ג ח'
גד ג מיי פ"ה מהלגט
נכמת הל' ח סמג
עשן לו טושיע ח"מ פ'
קפד ספי"ג וס' קלו פ"ד:

ואינו מסקבל. לשומעים: גדולי הדור. אנשי מעשה ולדיקים: צט
נבאי דקפא. שאין ממנין אלל אס כן טובים ונאמני: נטוטיין
סדך. שאין זכירות נמלות: עס כל כהמה. שדומות לכהמה שאין
להן לב להנין: כי היא חייך ואורך ימך על חיו לא חס. ללמוד
מורה ולמיות: על מי חבירו לא כל
שכן. ויש ללמד שמה ימרגנו: ומגבו.
דמו לא מי כלאמרינן בשמיטת חולין
(דף כה). קרעו כדג טמא כהלה
מיד ואף על גב שמפרפר ואמר רבי
שמואל בר רב יצחק ומגבו: אינמלא
לדיקין אנו להס. למוזותיהן ולעורסת
היו הורגין אותנו: כאילו נועל
ארוספו כפניו. שמנישו: מאורסה.
לכל קהילות יעקב: שנס ופירש. תלמיד
שנסה ופירש מן התורה ויודע כמה
תלמידי חכמים מנגיס את עמם הארץ
וכמה הם שפלים צענייהם שנגא יומר
מכולס: אין מוסרין לו עדות. אין
מומנין אותו לשמוע דבר להעיד עליו:
ואין מגלין לו סוד. שוס דבר סתר
לפי שהלך רכיל ומגלה: על סימונין.
שחשוד ענין הגול: המואל אכידה חייב
להכריז כלאמרי' כאלו מלאות (ב"מ כה).
ועס הארץ לאו אחיך הוא דלמנו עשה
מעשה עמך: מומנין. שלשה שאלנו
כאחת דמנין סינין לומן ואין רשאין
ליחלק: ואכלס ושעס. מהאי קרא נפקא
לן ברמת היומין (בבבכות דף מה:).
תורסו. ומדרגתן היא ואשיעור טומאמנו
אסמיה וטומאת אורכלין כבנייה:
כאיסורו

רבינו הגאון

תני ר' אומר עס הארץ
אסור לטכול בשר שנאמר
זאת תורה הבמה. אפר
ר' אלעזר עס הארץ חרות
לחורו ביום הכפורס
שחל להיות בשבת. אסור
לו תלמידי רבי כו.
אמר ר' יונה עס הארץ
סותר לקרעו כדג כו.
ואסור להחלותו עמו
בדרך כו. ת"ר גדולה
שנאה ששנאים עמי
הארץ תלמידי חכמים עמי
ונשותיהם. שנה ופירש יתר
מכולן. ת"ר ששה דברים
נאמרו בשמי הארץ. ואין
סותרין להם עדות. ואין
סקבלין מן עדות. ואין
מגלין להם את הסוד. ואין
ממנין מהם אפוטרופין על
היתומים. ואין ממנין אותן
אפוטרופין על קופה של
צדקה. ואין מגלין עמהן
בדרך. ויש אומרים אף
אין מכריזין על אבות.
ותיק וימני דנפיק מיניה
זרעא מעליה (שנאמר) וכן
וצדיק ילביש. מתני וכן
מי שיצא מירושלים ונכר
שיש בירו בשר קודש אם
עבר צומים שריפו בו.
פירוש שם מקום ששופר
שם וצופה בכל דע. שופר
במקום שנוכר. ואם לא
עבר הצומים חודר כו. עד
כמה חודרין. ר"ם אומר
כן חזק בין בשר קודש
כביעה. ר' יהודה אומר
זה זה כביעה. וחכמים
אומרים בשר קודש כוית
וחזק (בכתובת) (בבבכות).
ואקשינן ורמינא עד כמה
מומנין עד כוית. ר' יהודה
אומר עד כביעה. ככלל
דלר"ם כוית חשבו. ולר'
יהודה כביעה. ורמינא
יוחנן מוחלת פשיטה.
כלומר חלף דברי ר' מאיר
לר' יהודה ודברי ר' יהודה
לר' מאיר. כי הוסיף ולא
תיקש דבריהן אדבריהן.
אביי אמר לעולם לא תפוך.
והתם בענין זימן בקרא
פליגי. ר"ם סבר ואכלת זו
אכילה. ושבעת זו שתייה.
ימעינא אכילה כוית. ור'
יהודה סבר לך לא בעען
אכילה שיש בה שביעה.
יל תורה פחות מכביעה.
האט כסברא פליגי. ר"ם
מקיש ליה לשומאחו טה
שומאחו כבביעה אף
חזרתו כבביעה. ר' יהודה
אמר לך כוית. מה נותר
איסורו בכוית דאכילה
כתיב ביה אף חזרתו
ככוית.

ויש אומרים אף אין סברין על
אבידתו. וא"ת מאן יודע
שהיא של ע"ה (סאורי' גמין ששיחא
של ע"ה עוברת ורואנו שנפל מהס
והשמה משמע דדוקא אין מכריזין על
אבידתו אלל לגזול בדיס לא אע"ג
דלית ליה האי סכרה דכביעה אפשר
דנפיק מיניה ברה מעליה ומיה לר"י
אמאי ממונו אסור השתא גופו מותר
שמותר לקרעו כדג ממונו לא כל
שכן דכ"ג אמר כהגזול נמלא (כ"ק
ק"ט). ובע"ז (דף כג). גבי מוסר למלאן
דלית ליה סכרה דלפסק דנפיק מיניה
ברה מעליה וכו'. לר"י דלעיל מיירי
במכיר וכושר להכעיס דה"ל הריגמו
כמו פיקוח נפש שהוא לסטין ומשוד
על הדמים דלי ללו הכי הילך מותר
להורגו ציוס הכפורים שחל להיות
בצנת הלל אפילו נכרי אסור וכן
משמע הלשון על חיו אינו חס דמכיר
וכופר דיש הרבה עניני ע"ה כדמוכח
בסוטה כ"ג. ר"ם נוטל (דף כג). ואורי'
דמה שאנו מקבלים עדות מע"ה
כדלמר כפרק חומר בקדש (תנינה כג).
כרבי יוסי: ואכלת זו אבייה.
נראה דכני שיעורי מית וכביעה דלא
הו אלל אסמכתא וכן פ"ה כפרק מי
שמנו (בבכות כ): גבי הא דלמר כן מברך
לאניו ומוקי לה כגון דלכל האז שיעור
דרבנן ופ"ה עס דהיינו מית וכביעה
דמלאורייתא שענין שביעה גמורה וכן
מוכח התם דקאמר לא אשא פנים
לישראל שמתנתי להם ואכלת ושבעת
וכרכת והן מדקדיקס על עמם
צמות וכביעה וקשה דכפרק ג'
שאלנו (סס מה). אמר ינאי מלכא
ומלכתא כרכי ריפתא כהדי הדדי
למר מאן יהיב לן גברא דמנכין לן
דלעולם אינו מוילא אחריס יד חובה
על שאלל מית דגן משמע דלס אלל מית דגן
היה מוילא אחריס ולי מית דרבנן היכי מפיק
לכו הא למר דלא אחי דרבנן ומפיק דלאורייתא
כלל יכול להוילא אחריס מדלאורייתא:

הדרן עלך אלו עוברין

ואינו מסקבל. לשומעים: גדולי הדור. אנשי מעשה ולדיקים: צט
נבאי דקפא. שאין ממנין אלל אס כן טובים ונאמני: נטוטיין
סדך. שאין זכירות נמלות: עס כל כהמה. שדומות לכהמה שאין
להן לב להנין: כי היא חייך ואורך ימך על חיו לא חס. ללמוד
מורה ולמיות: על מי חבירו לא כל
שכן. ויש ללמד שמה ימרגנו: ומגבו.
דמו לא מי כלאמרינן בשמיטת חולין
(דף כה). קרעו כדג טמא כהלה
מיד ואף על גב שמפרפר ואמר רבי
שמואל בר רב יצחק ומגבו: אינמלא
לדיקין אנו להס. למוזותיהן ולעורסת
היו הורגין אותנו: כאילו נועל
ארוספו כפניו. שמנישו: מאורסה.
לכל קהילות יעקב: שנס ופירש. תלמיד
שנסה ופירש מן התורה ויודע כמה
תלמידי חכמים מנגיס את עמם הארץ
וכמה הם שפלים צענייהם שנגא יומר
מכולס: אין מוסרין לו עדות. אין
מומנין אותו לשמוע דבר להעיד עליו:
ואין מגלין לו סוד. שוס דבר סתר
לפי שהלך רכיל ומגלה: על סימונין.
שחשוד ענין הגול: המואל אכידה חייב
להכריז כלאמרי' כאלו מלאות (ב"מ כה).
ועס הארץ לאו אחיך הוא דלמנו עשה
מעשה עמך: מומנין. שלשה שאלנו
כאחת דמנין סינין לומן ואין רשאין
ליחלק: ואכלס ושעס. מהאי קרא נפקא
לן ברמת היומין (בבבכות דף מה:).
תורסו. ומדרגתן היא ואשיעור טומאמנו
אסמיה וטומאת אורכלין כבנייה:
כאיסורו

תורה אור השלם

1. ארור שכב עם כל
בהמה ואמר כל העם
אמן: דבריהם כן כא
אמן.
2. זאת תורת הבמה
ודתוף וכל נפש היודה
הרשעת במים ולכל נפש
השורעת על הארץ:
ויקרא יא טו
3. לאהבה את י אלהיך
לשמע בקול ולחבוק בו
כי הוא חייך וארץ ימך
לשבת על האדמה אשר
נשבע יי לאבותיך
לאברהם ליצחק וליעקב
לחת ליהם: דברים ל כ
4. תורה צוה לנו משה
מורשה קהלת יעקב:
דברים לג ד
5. יבין וצדיק ילביש
ובסך ויניח ילבוש:
איוב כו ז
6. ואכלת את י אלהיך על
הארץ הטבה אשר נתן
לקי: דברים ח י

גליון הש"ס

גמ' אפר ר"ע בשייתוי
ק"ה ע"י מתיבת סס. ע"כ
מוס' ד"ה סדוא לעט:

מוסף רש"י

עד כמה מומנין. מנכין
על המון אחריו ויחא שם:
כמה יאלל עמהס וימפידי
עממה סימון. ונפקא מינה
להוילא יד ומנכין אס
ימנו לו היסס לנכך (בבכות
מה:). מוחלת פשיטה.
התנא ספרדק טעה כלחת
מתן והחלף טעמו וקפסו
זה: ואכילה ככוית.
משמע ויחא שם. חזרתו
כטומאחו. שיעור חזרתו
כשיעור טומאחו. מלי
חשיב לענין טומאה חסוב
זה לענין תורה ובכות
סס.